

Dostavljamo Dopunu Smjernice o zabrani primitka dodatne naknade iz članka 7. točke d) Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 143/21), koja se odnosi na obveznike koji temeljem ugovora o radu ili svakog drugog akta o zasnivanju radnog odnosa obnašaju javnu dužnost, a kojom se obrazlaže koje primitke obveznici mogu primiti pored primanja plaće za obnašanje javne dužnosti.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa

REPUBLIKA HRVATSKA
Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa

Broj: 711-I-518-R-34/22-02-17
Zagreb, 12. travnja 2022.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), u sastavu Nataše Novaković kao predsjednice Povjerenstva te Tončice Božić, Davorina Ivanjeka, Aleksandre Jozić-Ileković i Tatijane Vučetić kao članova Povjerenstva, na temelju članka 32. stavka 1. podstavka 4. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 143/21, u daljnjem tekstu: ZSSI/21), u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa, daje sljedeću

DOPUNU SMJERNICE

O ZABRANI PRIMITKA DODATNE NAKNADE

I. Obveznici navedeni u članku 3. stavku 1. i 2. ZSSI/21-a, koji temeljem ugovora o radu ili svakog drugog akta o zasnivanju radnog odnosa obnašaju javnu dužnost, smiju pored plaće koju primaju za njezino obnašanje od poslodavca ostvarivati sljedeće novčane primitke:

- dnevnice za službeno putovanje u tuzemstvu i inozemstvu, naknade troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i/ili međumjesnim prijevozom, naknade prijevoznih troškova na službenom putovanju, naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe, novčane paušalne naknade za podmirivanje troškova prehrane, naknade troškova smještaja u svezi s radnim odnosom (režijski troškovi, najamnina), te koristiti službene stanove, prijevozna sredstva, računalo i mobitel,

- plaćanje premija osiguranja za slučaj ozljede na radu, putnog osiguranja za službeno putovanje te osiguranja od menadžerske odgovornosti,

- potporu za novorođenče, potporu za slučaj smrti člana uže obitelji, potporu zbog invalidnosti radnika, potporu za slučaj smrti radnika, potporu zbog neprekidnog bolovanja,

- otpremninu zbog odlaska u mirovinu, otpremninu zbog prestanka radnog odnosa, otpremninu zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, povećanje osnovice plaće za navršene godine radnog staža, te od poslodavca plaćene edukacija povezane s obnašanjem javne dužnosti, odnosno u svrhu stjecanja određenih certifikata ili potvrda koji su pretpostavka za obavljanje određenih poslova u tijelu javne vlasti,

jer isti primici ne predstavljaju dodatnu naknadu za obnašanje javne dužnosti čiji bi primitak bio suprotan članku 7. točki d) Zakona.

III. Obveznici nemaju pravo na plaćeno članstvo u strukovnim komorama, kao niti na plaćene troškove sistematskog zdravstvenog pregleda za vrijeme trajanja radnog odnosa, jer bi se radilo o dodatnoj naknadi za poslove obnašanja javne dužnosti.

II. Iako plaćanje police dopunskog zdravstvenog osiguranja predstavlja primanje nedopuštene dodatne naknade, obveznici iz točke I. izreke mogu koristiti usluge do isteka ugovorenog razdoblja ukoliko je polica dopunskog osiguranja u cijelosti plaćena prije stupanja ZSSI/21-a na snagu temeljem sklopljenog ugovora.

Obrazloženje

Člankom 5. stavkom 1. točkom 2. ZSSI/21-a propisano je da je plaća obveznika svaki novčani primitak za obnašanje javne dužnosti, osim naknade putnih i drugih troškova za obnašanje javne dužnosti.

Člankom 7. točkom d) ZSSI/21-a propisano je da je obveznicima zabranjeno primiti dodatnu naknadu za poslove obnašanja javnih dužnosti.

Povjerenstvo je dana 31. siječnja 2022. dalo Smjernicu Broj: 711-I-134-R-34/22-01-17, kojom je ukazano obveznicima navedenima u članku 3. Zakona, koji temeljem ugovora o radu ili drugog ugovora iz radnog odnosa obnašaju javnu dužnost, da ne smiju pored plaće koju primaju za njezino obnašanje ostvarivati druge primitke, osim ako drugim zakonom nije drukčije propisano, kao što su isplate božićnice, regresa za godišnji odmor, dara za dijete, bonusa za ostvarene rezultate poslovanja te uplate u dobrovoljni mirovinski fond, dodatno zdravstveno osiguranje, životno osiguranje i sl., jer se ovi primici isplaćeni uz plaću ne mogu smatrati plaćom obveznika, već drugim dodatkom za obnašanje javne dužnosti, sukladno članku 7. točki d) ZSSI/21-a.

Povjerenstvo je nakon stupanja ZSSI/21-a na snagu dana 25. prosinca 2021. zaprimilo veći broj zahtjeva novih zakonskih obveznika koji temeljem ugovora o radu ili drugog akta o zasnivanju radnog odnosa obnašaju javnu dužnost, kojima se traži mišljenje mogu li uz plaću za obnašanje javne dužnosti ostvarivati druge oblike novčanih primitaka iz radnog odnosa ugovorene prije nego što su postali obveznici, a koji nisu bili izričito navedeni ovom Smjernicom.

Isti se primici odnose na različite vrste naknada troškova koje su isplaćuju vezano za obnašanje javne dužnosti i različite oblika potpora i pomoći te se stoga u svrhu edukacije obveznika u pitanjima sukoba interesa dopunjuje navedena Smjernica.

Povjerenstvo polazeći od članka 5. stavka 1. točki 2. ZSSI/21-a kojom je propisano da se plaćom obveznika ne smatra naknada putnih, ali i drugih troškova za obnašanje javne dužnosti, a vezano za članak 7. točku d) Zakona kojom je zabranjeno primiti dodatnu naknadu za obnašanje javne dužnosti, tumači da obveznik istodobno uz primanje plaće može primiti i druge naknade stvarnih troškova povezanih s obnašanjem javne dužnosti, jer se ne radi o zabranjenom primitku iz navedene zakonske odredbe.

Naknade drugih troškova za obnašanje javne dužnosti odnose se na dnevnice za službeno putovanje u tuzemstvu i inozemstvu, naknade troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i/ili međumjesnim prijevozom, naknade prijevoznih troškova na službenom putovanju, naknade za

korištenje privatnog automobila u službene svrhe, novčane paušalne naknade za podmirivanje troškova prehrane, te naknade troškova smještaja u svezi s radnim odnosom (režijski troškovi, najamnina), te koristiti službene stanove, prijevozna sredstva, računala i mobitel, koji su u vlasništvu poslodavca ili ih isti čini dostupnim obvezniku temeljem nekog drugog pravnog osnova (npr. leasing vozila).

Osim toga, obveznik istodobno uz primanje plaće ima pravo i na plaćanje premija osiguranja za slučaj ozljede na radu, putnog osiguranja za službeno putovanje te osiguranja od menadžerske odgovornosti, imajući u vidu da su navedeni slučajevi osiguranja povezani s rizicima koji nastaju ili su povezani s obnašanjem javne dužnosti.

Nadalje, osim naknada stvarnih troškova, Povjerenstvo tumači da obveznici mogu primiti različite oblike potpora i pomoći koji se u pravilu isplaćuju namjenski i jednokratno kao oblik međuradničke solidarnosti, ukoliko nastupe izvanredne okolnosti koje su povod za isplatu, jer niti ove isplate ne predstavljaju zabranjenu dodatnu naknadu na plaću.

Navedeno se odnosi na potpore za novorođenče, potpore za slučaj smrti člana uže obitelji, potpore zbog invalidnosti radnika, potpore za slučaj smrti radnika te potpore zbog neprekidnog bolovanja.

Također, obveznici imaju pravu na otpremninu zbog odlaska u mirovinu, otpremninu zbog prestanka radnog odnosa zbog proteka mandata ili drugog neskrivljenog razloga, te otpremninu zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, jer se ne radi o primicima koji se isplaćuju uz plaću, već su u svezi s prestankom radnog odnosa, kao i na propisano ili ugovoreno uvećanje osnovice plaće za navršene godine radnog staža, kada se povećava sama osnovna plaća obveznika.

U odnosu na plaćanje edukacije i stručnih usavršavanja od strane tijela javne vlasti u kojem obnašaju dužnosti, isti bi mogli biti plaćeni ako bi svrha edukacije ili usavršavanja, koji bi trajali određeno kraće vremensko razdoblje, bilo stjecanje stručnih znanja i vještina povezanih s obnašanjem javne dužnosti, odnosno ako bi iste imale za cilj stjecanje certifikata koji je pretpostavka za obavljanje određenih poslova u tijelu javne vlasti (npr. poslovi javne nabave), s obzirom da bi u ovome slučaju edukacije i usavršavanje bili ponajprije u javnom interesu.

Članstvo u pojedinim strukovnim komorama može biti pretpostavka za obavljanje određenih poslova, ali isto je ponajprije povezano s osobom koja kroz članstvo u komori stječe licencu, koja je strogo osobna (neprenosiva) i vezana je za stručne kvalifikacije osobe te predstavlja preduvjet da bi se određena javna dužnost uopće mogla obnašati, pri čemu obveznik poslove temeljem licence može obavljati i u privatnom aranžmanu nevezano za javnu dužnost, slijedom čega teret plaćanja članarine u strukovnoj komori treba snositi obveznik.

Obveznici nemaju pravo na plaćanje troškova sistematskog zdravstvenog pregleda za vrijeme trajanja radnog odnosa, jer se ne bi radilo o naknadi stvarnih troškova povezanoj sa

obnašanjem javne dužnosti, kao niti o primitku koji bi bio isplaćen ako bi nastupila izvanredna okolnost koja je temelj za isplatu, već o dodatnoj naknadi za poslove obnašanja javne dužnosti.

Iako obveznici nemaju pravo na podmirenje police dopunskog i dodatnog zdravstvenog osiguranja, na što je ukazano Smjernicom od 31. siječnja 2022., Povjerenstvo uvažava okolnost da su police osiguranja novih obveznika zaključene prije njihova stupanja na dužnost kao i da bi raskid ugovora mogao imati štetne posljedice za ugovaratelja osiguranja, te bi stoga obveznik mogao koristiti zdravstvene usluge do isteka ugovorenog razdoblja ukoliko je polica u cijelosti plaćena temeljem sklopljenog ugovora o dopunskom zdravstvenom osiguranju prije stupanja ZSSI/21-a na snagu.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Nataša Novaković, dipl.iur.

Dostaviti:

1. Obveznicima, svima
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana